

100 PROBLEMŌV

INTEGRACIJA GLASIL

Vsi uredniki ljubljanskih občinskih glasil smo se takrat samoiniciativno redno sestajali in skupno obravnavali naše aktualne probleme. Spominjam se takratne naše poglavitne ugotovitve, da tudi najboljše občinsko glasilo ni dovolj učinkovito in ne vrši dovolj uspešno svoje vloge obveščanja, osveščanja in aktiviziranja občanov, ker izhaja — v prevelikih presledkih.

Tudi občani so se takrat pogosto pritoževali, da posamezna občinska glasila ne ustrezajo svojemu namenu, ne samo zaradi tega, ker prerediti izhajajo, temveč tudi zaradi tega, ker marsikateri občan stanuje npr. na območju občine Bežigrad, zaposlen je na območju občine Šiška, a kulturno in družabno se izživlja predvsem v ljubljanskem centru. Jasno je, da takega občana zanima problematika vseh treh občin in tudi celotnega mesta Ljubljane.

Razmišljali smo, kako premagati te ovire in težave in našli smo rešitev v — integraciji ljubljanskih občinskih glasil v skupno tedensko medobčinsko glasilo Ljubljane in njene neposredne okolice.

Takrat sem izdelal izčrpen elaborat o takem medobčinskem in mestnem ljubljanskem tedniku. Zaradi določenih tehnokratskih slabosti se takrat ta koristna in progresivna ideja ni mogla uresničiti. Danes, ko povsod uresničujemo vse bolj neposredno odločanje delavcev v združenem delu, kakor v proizvodnji, tako tudi v krajevnih in samoupravnih interesnih skupnostih ter v zvezi s tem nov skupščinski in delegatski sistem, je še zlasti nujno, da so delavci in občani o vsem čimbolj vsestransko in ažurno obveščeni. Zaradi tega je prav danes tak lokalni tednik kot skupno medobčinsko in mestno glasilo poglavitna nujnost in potreba.

Vlajko Krivokapić

NE MOREM se odločiti. Ne vem, kaj naj napišem o temi: »Urejal sem Javno tribuno.« Zdi se mi, da o tej temi ni mogoče ničesar napisati, ne da bi takoj dejal, da smo jo urejali kolektivno. A ta kolektiv nismo samo mi, ki smo delali v uredništvu, ali tisti, ki so nas »nadzorovali« (uredniški odbor), marveč so v tem kolektivu tudi Marjan, pa Marjana, pa Mauer, pa Škerbec, pa Kitak. Oh, prav ta-le Kitak. Največ je delal v tem kolektivu. Spominjam se na morje pogovorov, ki sva jih imela in v katerih sem vedno znova ponavljal taisti stavek: »Moraš, Kitak. Organiziraj. Do ponedeljka mora biti v Šiški.« On pa se je zviljal in navadno je bil ta ponedeljek, torek, toda spet je bilo vse pravočasno, kajti torek je pred sredo, sredo pa je izbral urednik.

V PETEK NIKAR

Tako sem urejal Javno tribuno. Gibal sem se med ponedeljkom in torkom, nato med torkom in sredo, pa spet med sredo in četrkom,

a nikakor se mi ni posrečilo, da bi četrtek preskočil in stopil v petek. Ovira pa ni bil Kitak, niti njegovo podjetje Cetis, kjer smo Javno tribuno tiskali, marveč je bila ovira v nekem drugem članu našega kolektiva. Tovarišica Lada nikoli ni marala petka, posebno ne tedaj, ko je bilo potrebno časnik razpošiljati na vse strani. Tedaj je navadno rekla: »Danes ne bo nikogar. Bolje, da prispe časnik na cilj v ponedeljek, ker ne bo šoferja, da bi razvozil Tribuno po krajevnih skupnostih.« — »Toda, Lada« — sem se upiral, »časnik so tovariši iz občine naročili prav za petek. Veš, v ponedeljek se začno zbori volivcev, časnik pa je potreben za ta zbor enako kakor predsedujoči.«

O tem nisem nikoli govoril Kitaku, niti Marjanu in tudi Marjani ne. Kajti, ko bi Kitak vedel, kako odločna je Lada, bi tudi sam postal odločen. Prav tako bi tudi Marjan odločno rekel ne, da lomi časnik popoldne, prav tedaj, ko je vsa njegova mlada družina zbrana doma. Niti Marjana ne bi tako skrbno prebirala rokopisov ob večerih, ko bi vedela, kako odločna je naša Lada.

Tako, to je ta naš kolektiv, ki je urejal Javno tribuno. Med njimi sem bil kakor nekakšna os, okoli katere se vrtijo vsa bremena. Ta bremena pa niso bila ravno lahka. Bila so težka in številna. Toda med njimi so bila najtežja tista, ki se jim reče: roki. Milan (skoraj do zdaj je bil predsednik uredniškega odbora) je določal roke. Rekel je: »Do polovice meseca naj bodo gotovi vsi rokopisi.« Toda polovica se je prevesila že v drugo, o rokopisih pa niti duha niti sluha. Celo predsednik ni napisal rokopisa. Vsi so (v drugi polovici meseca) skomigovali z rameni, sam pa sem spet razmišljal o Kitaku. Oh, Kitak, kako bomo tokrat uredili Tribuno. Ko dneve že čisto odštevamo: tri, dva, ena. In prav takrat, ko smo že pri »ena«, se pojavijo tudi rokopisi in z njimi povelje: »V tednu dni mora biti Tribuna v domovih Šiškarjev.« — »Toda ljudje«, se upiram, »saj tiskarna ni kondenzator časa. Tudi tehnologija potrebuje svoj čas. Če zamujajo tovariši politiki in avtorji, potem dovolite, da zamudi tudi tiskarna.« Ko sem to govoril, sem mislil na Kitaka, na Marjana, na Marjano in na vse tiste sodelavce v Cetisu, ki so z brzinsko hitrostjo rojevali Tribuno. In vselej je bilo tako. Od rokopisa do časnika je šlo najhitreje, pot je bila najkrajša.

In ko je bil ta časnik spet pred Milanom, je pogosto vrtel glavo, ker mu to ali ono ni ugajalo, ker je bilo to ali ono prelomljeno tako in tako. To, da je bilo tako prelomljeno, mu ni ugajalo, toda tisto, kar mu ni ugajalo, ni nikoli poudarjal. Nasprotno, poudarjal je tisto drugo, česar nikoli ne bi moral, to pa je, da smo mi novinarji in da že vemo, kaj delamo. Dragi moji, mar je zares potrebno poudarjati, da novinar piše in ureja časnike, kakor zdravnik zdravi in operira ljudi! Toda naš Milan je poudarjal prav to, človeško pazil, da nas ne užali, da nas ne odmakne od poti, naša pot pa je bila jasna: narediti dober časnik.

Tribuna je prispela ...

KAJ JE OBČINSKA POLITIKA?

Ali smo oblikovali dober časnik? Ne vem. Neki prijatelj mi je večkrat govoril: »Berem Javno tribuno. Dober časnik, četudi malo preveč uraden, malo preveč vprežen v občinsko politiko.« Moram priznati, da nisem nikoli dojel, kaj je to občinska politika, četudi sem bil iz številke v številko bolj prepričan, da časnik ne prikazuje dovolj te politike. Zato sem večkrat takole odgovoril temu svojemu prijatelju: »Če misliš, da je občinska politika tisto, kar občinska administracija pripravi za časnik, potem se motiš.« Zanj pa je prav to bila politika. Tedaj sva se razumela. Tudi jaz sem nerad priznaval, da je bilo tega gradiva zares več, kakor je bilo potrebno. Odtod tudi priokus po občinski politiki, ki je niti jaz niti bralec nisva dojemala, morala pa bi jo spoznati. Tako niti danes ne vem, ali je v Javni tribuni dovolj občinske politike. Morda bi znal to bolje pojasniti tovariš župan, s katerim sem prav tako nekajkrat »uradno« govoril, torej v zvezi s Tribuno. Morda je to tisto, kar čutijo občani Soseske 6, kadar jim mladinci delajo hrup do dveh ponoči, ali so to tiste blatne ceste v Spodnji Šiški, ali je to nerazvita trgovina, ali dobro gospodarstvo, ali bujni razvoj stanovanjskega gospodarstva, ali pa pomanjkanje otroških vrtcev in gimnazije recimo v največji krajevni skupnosti. Mislim, da je to politika, o kateri sva govorila z mo-
(Nadaljevanje na 14. strani)

V črkeštavnem vrstičniku tiskarne AERO, Celje: oddelkovodja stavnice STANE KITAK, ko-
rektorica MARJANA ZUPANČIĆ in metër »Javne tribune« MARJAN HERMAN

jim prijateljem, ta politika pa je vselej obstajala, bolj ali manj, toda bila je, prepričan sem, in ni prihajala samo iz pisarn občinske administracije, ampak tudi s terena, od delovnih ljudi in občanov.

TUDI UREDNIK POPUSTI

Tudi naš človek je bil navzoč v časniku. Prepričan sem, da je bil navzoč. Zelo rad sem prebiral tiste »Obiske na domu.« To so ljudje. Pravi, ki se jih je žal, pravim: žal, pogosto spominjala samo Tribuna. Prav ta človek pa je faktor urejanja. Brez njega bi ves trud postal jalov. Nekateri sicer menijo, da je modrost v zapletenih besedah. Toda to nikoli ni bila modrost. Nasprotno.

A roko na srce, bile so tudi zapletene teme, pa besede, pa strani, pa cele številke. Tu ni opravičila. Posebno je to bilo takrat, ko smo objavljali družbene načrte. Tabele, številke, odstotke, postavke, konte in spet številke, z malo besed, kakor da si človek dela zapiske. Te načrte pa smo pisali za ljudi, za človeka, četudi jih pogosto niti sami nismo razumeli. To je za urednika najtežje delo. Zato včasih tudi urednik klecne in popusti, da mu številka, da mu strani ali članek izidejo takšni, kakršni pač so. Včasih poskuša na »uredniški način«, razložiti ljudem, človeku, kaj je družbeni proizvod, dohodek, bruto in neto, pa še in še drugih pojmov, ki se pojavljajo v tabelah in obračunih, potem pa mu z druge strani očita, da (ne)odgovorno poenostavlja resnico in jo kroji po svoji volji. Spominjam se serije člankov o predstavljanju občinskega gospodarstva na tekmovalni način, ki so jih ljudje dobro sprejeli, zato pa smo dobili od strokovnjakov resne pripombe.

TEŽAVE Z »GASILCI«

Zdaj vidite, kako težko je biti urednik, četudi velja za vse urednike pravilo, da se nihče ne bi odpovedal temu delu, tudi če bi bile težave trikrat večje. To je sestavni del osebnosti, to je življenje osebnosti, ki je, začuda, zelo odporna za kritike. Kritik pa je bilo. Bile so sicer blage, toda bile so. Na primer: Zakaj Tribuna ne piše o velikih temah? Zakaj, smo se vprašali tudi mi. Toda kdo je tisti, ki lahko reče: »To je velika tema občine Šiška!« Obstaja, pravite. Verjamem. Toda tisti, ki tako pravi, je raje kritiziral za hrbtom, kakor pa da bi rekel: »Ta mesec je v naši občini velika tema...« Toda ljudje smo. Lažje je bilo ostati... Ah, bolje je, da ne povem. Toda moram, ker me spet peče jezik: lažje je ostati oportunist. Z oportunistom pa smo se pogosto srečavali, toda nikoli ga nismo javno in vztrajno obsojali. Vselej se nam je izmuznil. Ali na primer: »Zakaj Tribuna ne piše o »vnetljivih« temah? Tudi to je problem zase. So teme, ki so »vnetljive« in o katerih je časnik vsekakor pisal, toda so tudi ljudje, ki vsekakor želijo biti pri teh temah — gasilci. To pa je že težja stvar. O njej naj razmišljajo še drugi, ne samo uredniki.

Da končam: urejal sem tako, kakor sem, lahko pa bi bolje, prodorneje, pogumneje, toda tudi slabše. Zatorej: Javna tribuna je tu, pa jo ocenite. Mojih trideset in še nekaj števil vam je na voljo. Pa še druge. Meni bodo ocene ljube, a tudi mojim naslednikom, ki so že začeli delati po tistem vodilu: »Moj minimum je 20 odstotkov več in bolje, kakor so delali moji predhodniki.« To že dosegajo. Omogočimo jim doseči maksimum.

To bo dobra pot, da urednik napiše boljše in lepše reportaže za — dvestoto številko.

Bojan Štular

Izteka se šest let mojega bolj ali manj uspešnega, pogosto tudi neuspešnega uredniškovanja Javne tribune. Sicer pa, o uspešnosti teh šestih let lahko presoja le šišenski občani, naši bralci.

Bilo je v zadnjih mesecih leta 1967, ko sva s tovarišem Vlakom Krivokapičem pričela urejevati šišensko glasilo. Pet let sva bila skorajda edina pisuna, poleg tega pa mi je Krivokapič stal ob strani tudi kot oblikovalec in tehnični urednik. Porabila sva na litre črnila in se stalno ubadala s kronično boleznijo — jetiko na tekočem računu Javne tribune. Sicer pa to ni bil samo moj problem, z njim so se spopadali tudi uredniki, moji predhodniki. O tem najbolje pričajo nekatere stare številke Tribune, ki so bile popisane s pozivi, naj bralci vendarle poravnajo naročnino...

Delo pri urejanju Javne tribune se je klavrno začelo. Na prvi poti v tiskarno sem se prevrnil z avtom in si zlomil nogo, potem pa se je v tem stilu tudi nadaljevalo. Komaj smo si izborili dotacijo 6 starih milijonov iz občinske blagajne, že so pričeli deževati neplačani računi iz prejšnjega obdobja. Nabralo se jih je kar za 27.000 dinarjev in končno se je modro uredništvo že spraševalo, ali se tiskanje sploh splača. Vztrajali smo in začeli iskati nove vire sredstev.

Odločili smo se, da bo list za šišenske občane brezplačen in vsul se je cel plaz kritike, češ, kako si upamo zahtevati dodatna sredstva, pri tem pa ne pobiramo naročnine. Se večji rom-pom-pom je nastal, ko smo se odločili, naj list dobi v hišo vsaka šišenska družina. Naklada je od 2.600 izvodov narasla na 21.000, s tem pa so nastali tudi novi problemi. Kako spraviti toliko papirja najhitreje do občanov? Poskušali smo preko krajevnih skupnosti, časopis je ostajal v pisarnah. Poskušali smo na pošti — časopis je zamujal. Pošta nam je predlagala, naj pošiljamo Tribuno nenaslavljen, pa se je čas dostave še podaljšal. Nazadnje smo bili prisiljeni organizirati lastno mrežo raznašalcev, pa še sedaj povsod ne gre tako kot bi moralo...

Ob stalnem povečevanju stroškov za tiskarno je ostajala dotacija skoraj enaka. Vse prošnje za višja sredstva so bile besede v veter, zato je list prihajal do bralcev bolj po božji volji, kot po volji uredništva.

Sprašujem se, kakšni bodo moji občutki in odnos do Javne tribune po nekaj letih, ko bo čas izbrisal spomine na probleme, ki smo jih imeli z izdajanjem. Ko sem pred kratkim odložil breme uredniškovanja, sem čutil olajšanje. Nič več skrbi za članke, nič več tiskarske barve na rokavih in končno — nič več zamer pri občanah, pripomb zaradi nerednega izhajanja. Ostal mi je le prijeten občutek, da je v tem času Tribuna prišla v sleherni šišenski dom in da je morda našla vsaj nekaj več neznanih prijateljev kot znanih sovražnikov.

Urejanje Javne tribune ni lahka dolžnost. Z vsemi neprijetnostmi, ki smo jih doživeli stari uredniki, se bo morala spoprijeti slej ko prej tudi nova ekipa. Želim jim, da ne bi nleteli na gluha ušesa takrat, ko bodo trkali na vrata, kjer se skrivajo platno in škarje, kajti brez sredstev za informiranje tudi občan ne more biti informiran o pomembnih dogodkih. Iskati sredstva za nemoteno izdajanje časopisa pa ni samo naloga uredništva, temveč tudi dolžnost vseh družbenopolitičnih dejavnikov v občini. Potrebe po izdaji časopisa ne smemo čutiti samo ob izidu občinskega proračuna ali ob večjih kampanjskih akcijah. Če želimo, da se bo naš občan resnično plodno vključil v nov delegatski sistem, se moramo zavedati, da to ne bo mogoče, če nas bodo zanimala mnenja občanov le tedaj, ko nam bodo zaradi določil zakonodaje potrebna.

Naša anketa

IVANKA KUKOVEC

podpredsednik SZDL Ljubljana-Šiška

Naša socialistična zveza bi morala bolj skrbeti za vsebino in rast Javne tribune. Preveč se piše o gospodarskem planu občine, ki je suhoparno napisan, tako da ljudi ne pritegne. Javna tribuna bi morala biti informator slehernemu občanu.

Premalo je informacij o delu krajevnih skupnosti. Za njihova hotenja in želje bi morala imeti več posluha. Več bi morala pisati o programih SZDL in o njihovih realizacijah, seveda tudi kritično o neaktivnosti. Javna tribuna bi morala več pisati tudi o delovnih organizacijah, ker so krajeвне skupnosti vse preveč odrezane od tovarn, le-te pa ustvarjajo dohodek. Objaviti bi bilo treba tudi rezultate komisij za ugotavljanje socialnih razlik, krajeвне skupnosti naj bi take primere odkrivala in tudi to mora najti prostor v našem glasilu.

Pisati bi morali o akciji evidentiranja. Imamo dosti ljudi na terenu, ki so voljni delati, samo ne znamo jih poiskati.

Seveda bi morala biti Javna tribuna sistemsko financirana, tako bi lahko redno izhajala in bolje informirala naše ljudi o vseh dogodkih v naši občini. Zato bi potrebovali tudi več dopisnikov. Dobre in aktualne prispevke bi morali seveda dobro stimulirati. Vsekakor sem vesela, da smo doživeli izid 100. številke.

VLADIMIR KOŠIR

svečevalec za družbene službe, Skupščina občine Ljubljana-Šiška

»Občinsko glasilo redno berem. Imam vtis, da gre pri Javni tribuni za kakovosten premik tako v oblikovnem, predvsem pa v vsebinskem smislu. Občinsko glasilo postaja odraz izredne dinamike dogajanj iz vseh področij razvoja v občini, o čemer pričajo zgornjo sami prispevki v Javni tribuni. Želel bi si morda le to, da bi Javna tribuna objavljala sistematično še več tem, ki bi obravnavale pereča vprašanja s področja družbenih dejavnosti, ki zlasti izstopajo na področju zdravstva in področju pridobivanja varstvenega prostora za predšolske in šoloobvezne otroke. Gre torej za kompleks vprašanj, s katerimi se srečuje občan skoraj na vsakem koraku in morda naj bi Tribuna v smislu obveščanja lahko v prihodnje marsikatero vprašanje približala občanu, bodisi kot informacijo ali pa kot poziv »nalivanja čistega vina«. Takih vprašanj pa je na področju družbenih dejavnosti veliko.«